

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příklady dobré praxe

- spolupráce škol a firem při odborném vzdělávání

1

Podpora spolupráce škol a firem se zaměřením na odborné vzdělávání v praxi (Pospolu)
www.projektpospolu.cz

Zajištění lepší prostupnosti systému (K 12)

Střední technická škola Praha, Zelený pruh 1294, Praha 4

ředitel školy: Ing. Drahoš Matonoha

Klíčová slova

nadpředmětové projekty, polygony odborného výcviku, společná výuka ve více ročnících, výuka napříč ročníky ve výukových projektech

Skupiny oborů a kategorie dosaženého vzdělání

M: 33-42-M/01 Nábytkářská a dřevařská výroba, 36-47-M/01 Stavebnictví

L: 39-41-L/02 Mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení

L (nástavby): 33-42-L/51 Nábytkářská a dřevařská výroba, 26-41-L/52 Provozní elektrotechnika, 23-43-L/51 Provozní technika, 36-44-L/51 Stavební provoz

H: 36-67- H Zedník, 36-64-H Tesař, 36-66-H Montér suchých staveb, 36-54-H Kameník, 36-52-H/01 Instalátér, 23-51-H/01 Strojní mechanik (zámečník), 23-65-H/01 Strojník, 39-41-H/01 Malíř a lakýrník, 26-57-H/01 Autoelektrikář, 26-51-H/02 Elektrikář-silnoproud, 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel

E: 36-67- E/01 Zednické práce, 36-64-E/01 Tesařské práce, 36-59- E/01 Podlahářské práce, 36-57-E/01 Malířské a natěračské práce, 23-51-E/01 Strojírenské práce, 65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby

Popis:

2

Začleněné obory

1. Škola již řadu let uplatňuje společnou výuku více oborů v 1. ročníku. V dřívější koncepci je společná jen výuka všeobecně vzdělávacích předmětů, odborné předměty jsou vyučovány odděleně.

2. Pro příbuzné stavební obory je společná výuka v 1. ročníku a zahrnuje společnou výuku všeobecně vzdělávacích předmětů a vybraných odborných předmětů. Odborný výcvik je učen odděleně dle oborů.

3. Připravuje se obdobná koncepce pro společnou výuku 1. ročníku oborů H: instalátér, topenář a klempíř.

4. Uvažuje se o koncepci společné výuky příbuzných oborů ve 2. ročníku.

Výuka

1. Společné třídy se organizují pro příbuzné obory, rozlišuje se přitom kategorie dosaženého vzdělání.

2. ŠVP je koncipován do učebního plánu dle předmětů, jejichž obsah a cíle jsou odvozeny od RVP příslušných oborů. Společná část ŠVP byla vytvořena na základě průniku RVP pro spojované obory, ŠVP pro jednotlivé obory jsou však publikovány odděleně.

3. Záměrem a východiskem ke koncepci společné výuky byla zásada, že je žádoucí i z hlediska praxe, aby žáci znali alespoň v přehledu činnosti profesí, které na výkon jejich profese v praxi navazují.

4. Výuka cizích jazyků (AJ, NJ) zahrnuje i výuku odborného jazyka: Učitelé školy vytvořili pracovní listy s odbornými texty. Výuka využívá skutečnosti, že se jedná o příbuzné obory.

5. Výuku dle předmětů doplňují nadpředmětové projekty. Příklady projektů: Pracovní podstavec (koza) k plošině pro práce nad zemí, oprava fasády na starším domě (připravuje se), oprava římsy na starším domě (připravuje se).

Projekty jsou koncipovány jako společný úkol pro skupiny žáků složené z více oborů (pokud možno ze stejné třídy) a z více ročníků. Žáci z vyšších ročníků jsou vedeni i k plánování a řízení prací ve skupině. Takto koncipované projekty se osvědčují: žáci si osvojí zásady práce v týmu, přirozený způsob vedení týmu při plnění úkolu.

Žáci za plnění projektu jsou hodnoceni a hodnocení se započítává do celkového hodnocení v odborném výcviku. Pro hodnocení žáků je zpracován bodový systém, který odliší skutečný podíl žáka na výsledku týmu. Bodový systém je sledován i spolupracujícími firmami, které nejlepším žákům nabízejí pracovní smlouvy s nástupem po ukončení vzdělávání.

Z hlediska organizačního projekty představují formu společné výuky ve více ročnících.

6. Výuka probíhá v cyklech 1 týden výuky teoretických předmětů + 1 týden praktické výuky.

7. Disproporce, které vznikají díky sezonnosti venkovních stavebních prací v potřebách praktické výuky, škola řeší 2 způsoby: vyhledáváním zapojení žáků do vnitřních stavebních prací (např. rekonstrukce bytů) a pracemi na tzv. polygonech (jedná se o modelové stavby ve velkých halách, na nichž je uplatňován režim prací simulující skutečné stavby). Jakmile to počasí umožní, nastupují žáci do firem na praktickou výuku vybaveni příslušnými kompetencemi.

Důsledky/efekty

1. Snížení počtu učitelů nutných k zajištění výuky, tedy snížení mzdových nákladů.

2. Lepší efektivita výuky.

3. Spojená výuka žáků z různých oborů je náročnější na přípravu učitele, vede to však učitele i k hledání nových přístupů ve výuce, tedy k tvůrčímu přístupu k přípravě na výuku.

4. Podařilo se vyřešit odměňování učitelů tak, že za náročnější výuku i v základním úvazku 21 hod mají vyšší plat. Hodnotí se i výsledky výuky a výsledky individuální péče o žáky (např. talentové soutěže).

5. Je možno vysílat učitele na stáže.

6. Žáci stráví více času ve společném kolektivu, pocit sounáležitosti pozitivně působí na jejich motivaci k výuce a vytváří lepší podmínky k budování sociálních kompetencí žáků.

7. Ve společných projektech si žáci rozvíjejí kompetence k týmové práci, k návaznosti profesních činností i k vedení práce v týmu.

Nábor žáků

1. Rodiče společnou výuku akceptují.

2. Spolupracující firmy (SUBTERRA, METROSTAV) i cechy takto organizovanou výuku akceptují a zapojují se do náboru žáků.

3. Firmy sledují výsledky žáků a nejlepším nabízejí pracovní smlouvy k nástupu po ukončení vzdělávání.

4. Škola organizuje ve spolupráci se ZŠ akce LÍHEŇ ZRUČNOSTI. Do zvlášť k tomu vybavených dílen zve žáky ZŠ, kde pod vedením učitelů odborných předmětů (zaměstnanců školy) žáci plní projektové úkoly

zaměřené na rukodělné činnosti z oboru dřevo, kovo, elektro. Cílem je odhalit žákům jejich předpoklady k učebním oborům a motivovat je k přihlášce do školy. Tuto činnost škola hradí ze svých prostředků.

Zkušenosti a doporučení vedení školy

1. Bylo by výhodné pro organizaci výuky ve společné třídě umožnit zařazení do 1. ročníku cca 80 % teoretické výuky a 20 % výuky praktické. Ve vyšších ročnících pak významně zvýšit podíl praktické výuky.
2. Je žádoucí alespoň v 9. ročníku ZŠ posílit polytechnickou výuku s významným podílem rukodělných činností.
3. Škola v rámci OV uplatňuje individuální péči. Směřuje k zlepšení dovedností méně zručných žáků i k rozvíjení talentů.
4. Škola by ráda nabídla žákům, kteří předčasně končí vzdělávání vykonat profesní zkoušku. Bylo by to účinné opatření proti nezaměstnanosti těchto mladých lidí a rizikům spojených s jejich (ne)začleněním do společnosti.
5. Je třeba hledat vhodná opatření proti „věčným“ žákům.
6. Je třeba ve veřejnosti zdůrazňovat, že i zručnost, fortel v řemeslu je způsob/typ talentu hodného pozornosti a společenské prestiže.

V Praze 1. 4. 2015

4

Zpracovali:

Ing. D. Matonoha, zástupce školy

RNDr. M. Bartošek, pracovník NÚV